

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

L.dz. DDI-I-411-26/398/03/RK

Warszawa dn., 26 maja 2003 r.

DECYZJA Nr DPI - 36/03

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. nr 122 poz. 1319 z póź. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wyraża zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Rafinerię Gdańską S.A. z siedzibą w Gdańsku, bezpośredniej kontroli nad Petrim S.A. z siedzibą w Mławie, w wyniku nabycia 75 % akcji tej spółki.

UZASADNIENIE

W dniu 22 kwietnia 2003 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynął od Rafinerii Gdańskiej S.A. z siedzibą w Gdańsku (zwanej dalej Rafinerią Gdańską) wniosek zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejęciu przez ten podmiot bezpośredniej kontroli nad Petrim S.A. z siedzibą w Mławie (zwanej dalej Petrim). W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia koncentracji, bowiem łączny obrót ww. podmiotów w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekraczał 50 mln euro, tj. wartość podaną w art. 12 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*,
- przejęcie kontroli przez jednego z przedsiębiorców nad innym przedsiębiorcą jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy,
- nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 13 ww. ustawy, powodująca odstępianie od konieczności zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej także organem antymonopolowym, wszczął postępowanie w niniejszej sprawie, o czym powiadomił stronę pismem z dnia 13 maja 2003 r.

Wstępna umowa sprzedaży akcji podpisana została pomiędzy Rafinerią Gdańską, a zbywającymi swoje akcje właścicielami Petrim w dniu 11 kwietnia 2003 r. Zgłoszenie zamiaru koncentracji wystosowane zostało do Urzędu w dniu 18 kwietnia 2003 r. Z uwagi na powyższe, należy stwierdzić, iż przedmiotowa koncentracja została

zgłoszona bez naruszenia terminu, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W trakcie postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Przyczyny i opis transakcji.

W dniu 11 kwietnia 2003 r. została podpisana przedwstępna umowa kupna - sprzedaży 75% akcji Petrim, zawarta pomiędzy Rafinerią Gdańską, a właścicielami tego pakietu akcji. Po dokonaniu przedmiotowej transakcji, Rafinerii Gdańskiej przysługiwać będzie prawo zakupu pozostałych 25% akcji. Zawarcie umowy przenoszącej własność akcji uzależnione zostało m.in. od wyrażeniu zgody na przeprowadzenie tej koncentracji przez Prezesa UOKiK.

Jako przyczyny przedmiotowej koncentracji wnioskodawca wskazał na dążenie Rafinerii Gdańskiej do zbudowania holdingu mogącego konkurować z koncernami zagranicznymi oraz zwiększenie efektywności działania grupy kapitałowej Rafinerii Gdańskiej. Ważnym powodem transakcji jest także „skrócenie” drogi pomiędzy producentem, a odbiorcą końcowym, poprzez wyeliminowanie jednego pośrednika. W efekcie nastąpić ma również poprawa jakości dostarczanych paliw (poprzez możliwość stałego ich monitoringu). Włączenie Petrim do grupy kapitałowej Rafinerii Gdańskiej, umożliwić ma również szybszy i bardziej efektywny rozwój spółki przejmowanej.

Uczestnicy koncentracji.

1. Rafineria Gdańska

Rafineria Gdańska jest pionowo zintegrowaną firmą naftową. W chwili obecnej główni akcjonariusze spółki to Nafta Polska S.A. (75 %) i Skarb Państwa (10%). Rafineria Gdańska to druga, po PKN ORLEN S.A., spółka zajmująca się przerobem ropy naftowej w Polsce. Zakres działalności obejmuje przerób ropy naftowej, a także samodzielny zakup surowca i komponentów potrzebnych do produkcji. Produkcja Rafinerii Gdańskiej stanowi obecnie kilkanaście procent krajowego rynku paliw i około 30 procent rynku olejów silnikowych. Podstawowe instalacje Rafinerii Gdańskiej zgrupowane są w trzech zintegrowanych blokach produkcyjnych: paliwowym (o zdolności przerobowej 4,5 mln ton rocznie), olejowym (o zdolności produkcyjnej 250 tys. ton olejów bazowych) oraz ostatnio wybudowanym kompleksie hydrokrakingu (o zdolności przerobowej 1,4 mln ton rocznie). Blok olejowy Rafinerii Gdańskiej to jeden z większych ośrodków produkcji olejów smarowych w Europie.

Rafineria Gdańska sprzedaje znaczną część wyprodukowanych paliw poprzez sieć hurtowni paliw oraz sieć około 330 stacji paliw (jest to druga pod względem ilości stacji sieć sprzedaży w Polsce). Sieć sprzedaży hurtowej obejmuje swoim zasięgiem cały kraj. Aktualnie funkcjonuje 10 patronackich hurtowni paliwowych oraz 15 regionalnych dystrybutorów olejów smarowych dostarczających paliwa i oleje do prywatnych stacji, warsztatów samochodowych oraz sklepów motoryzacyjnych.

Dzięki systemowi rurociągów, Rafineria Gdańska posiada połączenie z terminalem naftowym Portu Północnego w Gdańsku (o zdolności przeładunkowej 33 mln ton rocznie) oraz z rurociągiem "Przyjaźń"¹.

2.Petrim

Spółka Petrim powstała w 2000 r. w wyniku połączenia dwóch dystrybutorów paliw Rafinerii Gdańskiej, a mianowicie A i C Petrol Sp. z o.o. z siedzibą w Rypinie oraz Artim S.A. z siedzibą w Mławie. W ten sposób powstał nowy podmiot zajmujący się dystrybucją paliw na szczeblu hurtowym. Nowa spółka przejęła obszar i zakres działania po swoich założycielach.

Głównym przedmiotem działalności Petrim jest hurtowa dystrybucja paliw silnikowych i oleju opałowego, prowadzona w oparciu o 3 bazy magazynowe zlokalizowane w województwach: kujawsko-pomorskim, mazowieckim i łódzkim. Ich położenie oraz flota 23 autocystern umożliwia zaopatrywanie partnerów handlowych z regionu praktycznie całej Polski. Sieć detaliczna oparta jest na 12 stacjach patronackich paliw zlokalizowanych w centralnej i północnej Polsce, przy czym 10 z tych stacji jest stacjami patronackimi Rafinerii Gdańskiej.

Organ antymonopolowy zważył, co następuje.

Rynki, na które koncentracja wywiera wpływ.

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

a) Prezes Urzędu uznał, iż rynkami właściwymi w przedmiotowej sprawie, na które koncentracja wywiera wpływ **w układzie horyzontalnym**, są:

1. rynek sprzedaży hurtowej i do klientów instytucjonalnych lekkiego oleju opałowego (olej opałowy jest wykorzystywany w celu ogrzewania mieszkań, domów oraz budynków niemieszkalnych)
2. rynek sprzedaży detalicznej paliw w następujących miejscowościach:
  - Kaszewy Dworne,
  - Radzyna Chełmińskiego,

Gdyż są to rynki, na których działalność prowadzą obaj uczestnicy koncentracji a jednocześnie udział we właściwych rynkach geograficznych przekracza 20%.

---

¹ w oparciu o www.rg.pl

Ad 1) Sprzedaż hurtowa i do klientów instytucjonalnych lekkiego oleju opałowego

Określając rynek geograficzny dla sprzedaży hurtowej i do klientów instytucjonalnych lekkiego oleju opałowego, należy zwrócić uwagę na fakt, iż obecnie brak jest kontyngentów i ceł na import paliw do Polski. Na koszty importu wpływa konieczność utrzymywania zapasów obowiązkowych od zrealizowanego importu oraz koszty transportu. Ponadto, na obrót paliwami na terytorium Polski - jeżeli roczna wartość obrotu przekracza równowartość 500 000 euro - wymagane jest, stosownie do zapisów ustawy *Prawo energetyczne*, posiadanie koncesji, którą wydaje Prezes Urzędu Regulacji Energetyki. Podmiot ubiegający się o koncesję, musi mieć siedzibę na terytorium Polski.

Nie są to jednak ograniczenia, które hamują import oleju opałowego i ogólnie - paliw do Polski. Wielkość importu i jego kierunek uzależniony jest głównie od różnic, jakie występują pomiędzy cenami paliw obowiązujących u polskich producentów, a producentów w krajach sąsiednich. Polscy producenci, podobnie jak inni producenci w Europie, ustalają ceny w oparciu o notowania paliw na światowych giełdach, z uwzględnieniem podatku akcyzowego oraz kosztów związanych z transportem i przeładunkiem oraz szeregu tzw. czynników niewymiernych.

W przypadku, kiedy ceny polskich producentów są znacznie wyższe od cen producentów z sąsiednich krajów, import wzrasta, natomiast kiedy różnice te są niewielkie lub ceny obowiązujące u polskich producentów są korzystniejsze (niższe), import spada. Wielkość importu nie jest więc wielkością statyczną. Wielkość ta zmienia się w zależności od sytuacji na rynku paliwowym, w szczególności od kształtujących się tam cen. Udział importu lekkiego oleju opałowego w zaopatrzeniu polskiego rynku wyniósł w 2002 r. 19 %.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż rynku geograficznego dla sprzedaży hurtowej i do klientów instytucjonalnych lekkiego oleju opałowego, podobnie jak w przypadku innych gatunków paliw płynnych, nie można zawęzić do terytorium Polski. Jednak skutki, jakie może wywołać niniejsza koncentracja na tym rynku, z uwagi na treść art. 1 ust. 2 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, należy rozpatrywać w odniesieniu do terytorium Polski.

Dane dotyczące konsumpcji lekkiego oleju opałowego w Polsce zawierają już ilości importowane. Przy obliczaniu udziałów w rynku podmiotów biorących udział w przedmiotowej koncentracji, należy kierować się tymi właśnie danymi. Podejście to umożliwia oszacowanie aktualnego stanu rynku hurtowej sprzedaży oleju opałowego, unikając zawężenia spektrum analizy tylko do terytorium Polski. Podkreślić w tym miejscu należy ponownie, iż udział importu nie jest wartością statyczną - będzie wzrastał lub spadał, w zależności od różnic, jakie występują pomiędzy cenami polskich producentów, a cenami w imporcie. Także obszaru, z którego następuje import paliw, w żaden sposób nie można uznać za statyczny. W zależności od kształtujących się cen, a także innych czynników (tzw. niewymiernych), obszar ten będzie wzrastał lub zmniejszał się. Zmieniać się też może geografia importu paliw do Polski, tzn. kierunek, z którego następuje import.

[tajemnica przedsiębiorstwa]

Rynek sprzedaży hurtowej i do klientów instytucjonalnych lekkiego oleju opałowego – jak i pozostałe rynki paliwowe - jest ściśle związany z produkcją paliw. Sprawia to, że największe udziały w tym rynku należą do producentów paliw, tj. rafinerii. Dotyczy to w szczególności Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. oraz Rafinerii Gdańskiej S.A. Podmioty te są największymi producentami paliw płynnych w Polsce i jednocześnie posiadają największy udział w ich sprzedaży hurtowej. PKN Orlen posiada, z udziałem na poziomie 56 %, pozycję dominującą na tym rynku. Z uwagi na fakt, iż spółka ta w ostatnim okresie zwiększyła swoje moce przerobowe - z około 12 mln ton ropy naftowej rocznie, do ponad 17 mln ton rocznie - należy spodziewać się tylko wzmocnienia jego pozycji.

Pozostałe polskie rafinerie tzw. rafinerie południowe (Rafineria Jedlicze S.A., Rafineria Czechowice S.A., Rafineria Jasło S.A., Rafineria Jedlicze S.A., Rafineria Trzebinia S.A.), mają w porównaniu z nimi dużo mniejszy przerób, a w związku z tym nie odgrywają tak dużej roli w tym segmencie rynku. Przypuszcza się, iż rafinerie południowe, z uwagi na małą opłacalność przerobu w nich ropy naftowej (duża odległość od rurociągów, stosunkowo mała moc przerobowa), skierują działalność na wybrane nisze rynku naftowego. W chwili obecnej ich pozycja, w stosunku do innych graczy w hurtowym obrocie paliwami – poza PKN ORLEN S.A. i Rafinerią Gdańską - jest jednak znacząca.

Import, stanowi blisko 20 %. Z uwagi na rozproszenie podmiotów importujących paliwa, ich pozycja rynkowa jest jednak dużo słabsza, niż wynikałoby to wyłącznie z udziału procentowego importu.

Na rynku sprzedaży hurtowej i do klientów instytucjonalnych lekkiego oleju opałowego, obok PKN ORLEN S.A., Rafinerii Gdańskiej i rafinerii południowych działają także firmy niezależne - nie związane z polskimi producentami oraz spółki z grup kapitałowych koncernów zachodnich (Anwim, J & S Energy, Pol-Oil-Co, Petrotank, BGW, Kolgard, Mares, Falco, Imso, Z. Niziński). Pozycja ww. firm przedstawia się jednak niekorzystnie, w stosunku do dwóch największych polskich rafinerii. Udział żadnej z tych firm nie przekracza 10 %. Firmy te kupują olej opałowy od producentów krajowych, importerów, bądź też same je importują. Powoduje to, że przynajmniej część oleju opałowego będącego przedmiotem sprzedaży hurtowej, znajduje się na tym szczeblu obrotu przynajmniej dwukrotnie.

Dosyć mocną pozycję, szczególnie w rejonach przygranicznych, posiadają również rafinerie zlokalizowane w sąsiadujących z Polską państwach. W Europie całkowite moce produkcyjne istniejących rafinerii są większe niż obecne zapotrzebowanie na paliwa. W związku z tym rafinerie te, starają się przynajmniej część swojej produkcji sprzedać w Polsce, traktując ją jako dodatkowy – obok narodowego - rynek zbytu. W szczególności wskazać tu należy słowacki Slovnaft (większościowym akcjonariuszem jest węgierski MOL), rafinerię Schwedt (zlokalizowaną tuż przy granicy polsko - niemieckiej), rafinerię w Możejkach (Litwa), oraz czeski Unipetrol.

Prowadzenie działalności na rynku sprzedaży hurtowej paliw wiąże się z koniecznością posiadania silnego zaplecza infrastrukturalnego (bazy magazynowe, środki transportu) oraz z budową systemu dystrybucji. Tak więc wejście na ten rynek jak i rozszerzenie działalności oznacza poniesienie znacznych nakładów. Pomimo, iż nie są to bariery utrudniające w sposób istotny wejście (lub umocnienie pozycji) na polski rynek dla dużych zagranicznych koncernów paliwowych, to jednak nie należy przypuszczać, aby w najbliższym okresie doszło do diametralnych zmian w tym segmencie rynku. Strategiczną pozycję zachowują więc najprawdopodobniej PKN ORLEN S.A. oraz Rafineria Gdańska.

Ad 2) *Sprzedaż detaliczna paliw*

Zdaniem organu antymonopolowego, przy określaniu rynku geograficznego dla sprzedaży detalicznej paliw - inaczej niż przy sprzedaży hurtowej - nie można brać pod uwagę terytorium całej Polski. Wynika to z faktu, iż najważniejszym czynnikiem decydującym o wyborze przez konsumenta określonej stacji paliw, jest jej położenie w pobliżu miejsca zamieszkania lub miejsca pracy. Z oczywistych powodów, kierowca nie będzie tankował paliwa w stacji położonej w innym regionie Polski, niż tym, w którym w chwili obecnej przebywa. Inne kryteria tj. samoobsługa, marka, cena itp. również są istotne przy wyborze konkretnej stacji paliw, pod warunkiem jednak, że spełnia je któraś ze stacji położonych w bliskim sąsiedztwie miejsca zamieszkania lub też miejsca pracy.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie organu antymonopolowego zasadnym jest określenie rynku geograficznego dla sprzedaży detalicznej paliw jako lokalnego rynku poszczególnych miast i miejscowości, z uwzględnieniem obszaru położonego w pobliżu tych miejscowości, wyznaczonego promieniem kilku lub kilkunastu km, w zależności od specyfiki poszczególnych rynków lokalnych. Jedynie w przypadku stacji znajdujących się przy trasach tranzytowych, takie zawężenie rynku może nie znajdować uzasadnienia - przeciętne odległości pokonywane przez kierowców są wtedy znacznie większe.

Jednocześnie należy stwierdzić, iż przedmiotowa koncentracja może wywrzeć wpływ na rynek sprzedaży detalicznej, jedynie w odniesieniu do tych rynków lokalnych, na których działają stacje Petrim, nie będące jednocześnie stacjami patronackimi Rafinerii Gdańskiej. Niezasadne byłoby bowiem uznanie stacji Petrim - wchodzących w skład sieci patronackiej Rafinerii Gdańskiej - za jednoczesnych konkurentów sieci detalicznej tego koncernu, która jak już wskazano powyżej, w zdecydowanej większości składa się ze stacji patronackich. Jedynie 2 z 12 stacji Petrim nie są stacjami patronackimi Rafinerii Gdańskiej. Są to:

- stacja paliw w Kaszewach Dwornych,
- stacja paliw w Radzynie Chełmińskim.

W związku z tym, iż na obszarze działania każdej z tych 2 stacji działają również stacje wchodzące w skład sieci sprzedaży detalicznej Rafinerii Gdańskiej, uznać zatem należy te dwa lokalne rynki sprzedaży detalicznej paliw za rynki wspólne (produktowo i geograficznie). W ocenie organu antymonopolowego, z uwagi na fakt, iż powyższe

miejsowości są stosunkowo niewielkie, określając rynek geograficzny należy uwzględnić również stacje paliw położone w sąsiednich miastach i miejscowościach.

Poniższa tabela przedstawia konkurentów działających na tak wyodrębnionych rynkach.

Stacje paliw firmy PETRIM	Stacje konkurencyjne działające na właściwym rynku lokalnym (w tym stacje <u>RG</u>)	Ogólna liczba działających stacji na lokalnym rynku	Łączny udział stacji Petrim i Rafinerii Gdańskiej w ogólnej liczbie stacji Paliw
Stacja paliw w Kaszewach Dwornych (stacja dzierzawiona)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ORLEN w Krośniewicach, 2. Stacja bez barw patronackich w Krośniewicach, 3. <u>RG w Krośniewicach</u>, 4. ORLEN w okolicach Kutna, 5. ORLEN w okolicach Kutna 6. ORLEN w Kutnie, 7. <u>RG w Kutnie</u>, 8. <u>RG w Kutnie</u>, 9. ARAL w Kutnie, 10. ORLEN za Kutnem, 11. Stacja bez barw patronackich w Bedlnie, 12. PREEM za Bedlnem, 13. ORLEN za Bedlnem. 	14	29 % (7% i 22%)
Stacji paliw w Radzynie Chełmińskim (stacja własna)	<ol style="list-style-type: none"> 1. PREEM w okolicach Grudziądza, 2. ORLEN w Grudziądzu, 3. ORLEN w Grudziądzu 4. <u>RG w Grudziądzu</u>, 5. Stacja bez barw patronackich w miejscowości Gruta, 6. ORLEN w Wąbrzeźnie, 7. ORLEN w Jabłonowie, 8. STATOIL w Brodnicy, 9. ORLEN w Brodnicy, 10. Stacja bez barw patronackich w Brodnicy, 11. Stacja bez barw patronackich w Brodnicy, 12. <u>RG w Brodnicy</u>, 13. <u>RG w Radzynie Chełmińskim</u>, 14. <u>RG w Radzynie Chełmińskim</u>, 15. <u>RG w Wąbrzeźnie</u>, 16. <u>RG w Wąbrzeźnie</u>, 17. Stacja bez barw patronackich w Wąbrzeźnie. 	18	39 % (6% i 33%)

Jak wynika z powyższego zestawienia, łączny udział Rafinerii Gdańskiej i Petrim na lokalnym rynku Kaszew Dwornych oraz Radzynie Chełmińskiego, biorąc pod uwagę liczbę stacji tych podmiotów, w stosunku do wszystkich istniejących stacji, wynosi odpowiednio 29 % i 39 %. Łączny udział Rafinerii Gdańskiej oraz Petrim, zarówno na rynku Kaszewa Dwornego jak i Radzynie Chełmińskiego przekracza 20 %. Oba z tych rynków należy zatem uznać za rynki na które koncentracja wywiera wpływ w układzie

horyzontalnym. Na obu z ww. rynków, silną pozycję posiada PKN Orlen S.A., odpowiednio 43 % i 28 %. Konkurencja reprezentowana jest także przez stacje koncernów zachodnich (Preem, Aral) oraz stacje prywatne (bez barw patronackich).

b) W niniejszej sprawie brak jest rynków na które koncentracja wywierałaby wpływ **w układzie wertykalnym**. Uzasadniając powyższe wskazać należy, iż Rafineria Gdańska jest producentem paliw. Wyprodukowane przez siebie paliwa sprzedaje za pośrednictwem własnej sieci hurtowni oraz sieci stacji benzynowych. Część wyprodukowanych przez Rafinerię Gdańską paliw jest eksportowana. Petrim nie produkuje paliw. Spółka ta nabywała paliwa głównie w Rafinerii Gdańskiej oraz od innych dostawców. W chwili obecnej jedynym dostawcą jest Rafineria Gdańska. Nabytymi w ten sposób paliwami, Petrim zaopatruje z kolei swoich odbiorców oraz własne stacje paliwowe.

Jak wynika z powyższego, pomiędzy uczestnikami koncentracji zachodzą powiązania wertykalne na rynku paliw (benzyn, oleju napędowego, lekkiego oleju opałowego). Określając rynek geograficzny w aspekcie powiązań wertykalnych odnieść należy go jednak, tak jak w przypadku sprzedaży hurtowej paliw, do terytorium całej Polski. Uzasadniając powyższe stwierdzić bowiem należy, iż w takiej sytuacji, rynkiem geograficznym jest rynek właściwy dla sprzedaży hurtowej paliw, a więc rynek obejmujący cały kraj. Powiązania występują bowiem na linii producent (importer) - hurtownik oraz hurtownik - sprzedawca detaliczny (klient instytucjonalny). Odbiorcą paliwa jest zatem hurtownik lub właściciel stacji paliw, a nie jak w przypadku sprzedaży detalicznej, tankujący paliwo kierowca. Nie ma więc podstaw aby w takiej sytuacji zawężyć obszar rynku geograficznego.

Rafineria Gdańska i Petrim na żadnym szczeblu obrotu paliwami płynnymi – ani hurtowego ani detalicznego - w rynku geograficznym obejmującym obszar całej Polski nie przekraczają 30 % udziału (ich łączny udział w sprzedaży hurtowej kształtuje się na poziomie około 20 %, w sprzedaży detalicznej znacznie poniżej 20 %).

W związku z tym należy uznać, iż zamierzona koncentracja nie wywrze wpływu na rynek w układzie wertykalnym.

c) Mając na uwadze fakt, że na żadnym z rynków uczestnicy koncentracji nie dysponują udziałem przekraczającym 40 %, należy uznać, że brak jest rynków, na które koncentracja wywarłaby wpływ **w układzie konglomeratowym**.

Ocena skutków koncentracji.

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, że Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i skutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

Analiza skutków niniejszej koncentracji nie wykazała zagrożeń płynących z przejścia przez Rafinerię Gdańską spółki Petrim. Organ antymonopolowy uznając za

zasadne wyrażenie zgody na dokonanie przedmiotowej koncentracji, wziął pod uwagę w szczególności następujące przesłanki:

- W wyniku przedmiotowej koncentracji nie dojdzie do powstania ani też do umocnienia pozycji dominującej na żadnym z rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym. Łączny udział Rafinerii Gdańskiej i Petrim na rynku sprzedaży hurtowej i do klientów instytucjonalnych lekkiego oleju opałowego jest daleki od 40 %. Także na wyodrębnionych dwóch wspólnych lokalnych rynkach sprzedaży detalicznej paliw, nie dojdzie do powstania pozycji dominującej. Na jednym z nich strony osiągną 29 % udział, na drugim natomiast 39 % udział. W tym drugim przypadku osiągnięty udział jest bliski udziałowi, z którym ustawa *o ochronie konkurencji i konsumentów* wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej. Jednak porównywalną pozycję na tym rynku posiada PKN Orlen S.A. (blisko 30 %). W takiej sytuacji należy uznać, iż istnieje silna przeciwwaga dla pozycji rynkowej Rafinerii Gdańskiej.
- Niezagrożający dla rozwoju konkurencji będzie także wpływ zamierzonej koncentracji na rynek sprzedaży hurtowej lekkiego oleju opałowego w Polsce. [tajemnica przedsiębiorstwa] Dominującą pozycję na tym rynku posiada PKN Orlen S.A., sprzedający blisko 3 razy więcej lekkiego oleju opałowego niż Rafineria Gdańska.
- Również na rynku sprzedaży detalicznej paliw nie dojdzie do istotnego ograniczenia istniejącej tam konkurencji. Nie ma bowiem podstaw przypuszczać, aby konkurencja na poszczególnych rynkach lokalnych, na które przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, reprezentowana w szczególności przez silne sieci stacji paliw (PKN Orlen S.A., koncerny zachodnie), a także nie tak silne, ale dosyć liczne stacje prywatne, została istotnie ograniczona. Wskazać również należy, iż zdecydowana większość stacji działających w barwach Rafinerii Gdańskiej (około 90 %) to stacje patronackie, nie będące własnością tej spółki. Trudno zatem przewidzieć, czy w przyszłości ich właściciele będą prowadzić je nadal pod barwami Rafinerii Gdańskiej.
- [tajemnica przedsiębiorstwa] Pozytywnie należy oceniać umacnianie pozycji Rafinerii Gdańskiej na polskim rynku paliw płynnych. W ten sposób może ona stworzyć przeciwwagę dla dominanta polskiego rynku paliw, jakim niewątpliwie jest PKN ORLEN S.A. Rafineria Gdańska nie jest, szczególnie w skali europejskiej, dużym koncernem. Koncentracja skupiona wokół tego podmiotu jest więc jednym ze sposobów wzmacniania jej pozycji rynkowej.

Reasumując należy stwierdzić, że planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. W jej wyniku nie dojdzie bowiem do powstania pozycji dominującej na żadnym z rynków produktowych. Wskutek planowanej koncentracji nie dojdzie również do istotnego ograniczenia konkurencji.

Wobec powyższego orzeka się jak w sentencji.

Na niniejszą decyzję, na podstawie art. 78. ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, stronom przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

Zastępca Dyrektora
Departamentu Przemysłu i Infrastruktury
Jolanta Steppa